

Dhret prej kohësh që Toka nuk është e sheshtë, siç mund ta besonim duke parë rrotullin e saj. Ajo është e rrumbullakët si një top. Toka sillet rrotull Diellit, por megjë jetojmë në Tokë, na duket sikur Dielli sillet merrh saj.

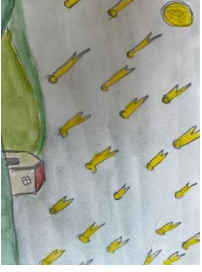
Në sajë të tërthorës që Toka ushtron mbi ne, ne eчим kudo mbi sipërfaqen e saj, pa fluturuar në hapësirë.

Një pejsazh në Tokë

Foto e Tokës, e marrë nga një sateliti INASAs. Shihet Amerika e Veriut dhe e Jugut.

Yjet që "bien"

Një "shit" yjesh që "bien" në Kil. Rrezet e ndritshme dukën sikur vijnë nga e njëjta pikë. (foto nga Yuri Baletsky)

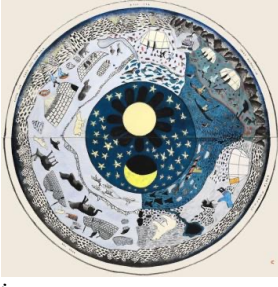
Nuk janë Yje, por grimca të vogla që vijnë nga hapësira. Këto grimca digjen kur hyjnë në atmosferë dhe lënë një gjurmë drite.

Kur Toka kalon në trajektorën e ndonjë komete, që ka shpërndarë re pluhurash pas vetes, ne shohim një « shi yjesh që bien».

« Shirat » më të forta ndodhin në Gusht dhe Tetor.

Na duken si flashe drite, që përshkojnë qiellin sa hap e mbyll sytë.

Shpesh vijnë në grupe.

"Qielli dhe etinët", vepër e artistit Inuite Kenojuak Ashevak.

"Qielli i përbashkët", një vepër kolektive artistësh nga Australia dhe Afrika e Jugut.

Disa mund t'i shohim me sy të lirë, si pika të vogla të ndritshme në qiell.

Me teleskop mund të shquajmë formën e rrumbullit dhe ngjyrat e tyre.

Rreth Diellit sillen 8 planete. Ato janë, sipas madhësi: Merkuri, Afërdita, Toka, Marsi, Jupitri, Saturni, Urani dhe Neptuni. Disa janë shkëmbore, të tjerat janë të gazta.

Disa kanë hëna, si Toka (që ka vetëm një).

Në Galaksinë zbuluar me mijëra planete që sillen secili rreth diellit të vet.

Grażyna Stasińska
Observatori i Parisit

Universi në xhepin tim

Planetet

Planetet

Fotomontazh që tregon planetet në rendin e tyre të distancës nga Dielli (për ti treguar të gjitha nuk janë respektuar madhësitë dhe distancat).

Disa planete kanë urazat. Urazat e Saturnit njihen prej kohësh dhe mund të vërtetohen me një teleskop amatorësh.

Përkthimi: Mimoza Harfzi
TUMIP Creative Commons

Fër të ditur më shumë mbi këtë koleksion dhe gëshjtet e paraqitura në këtë minilibër, mund të konsultoni faqen <http://www.tumip.org>.

Si e imagjinoj unë qiellin

Një foto e Diellit, e marrë me fletë speciale (SOHO). Proutubercinat shihen qartë.

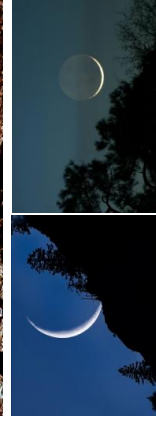
Le Soleil

Parja e Diellit në qiell

Një pamje e Hënës

Hëna

Drapërti Hënës « në këmbë » Foto nga Gary Hart

Drapërti Hënës « i lehtë » Foto nga Tavi Greiner

Orientimi i drapërtit të Hënës varet nga ora, stina dhe vendi mbi Tokë nga e shohim.

Faqja e fundit e librit jep dy paraqitje të ndryshme të qiellit, të imagjinuara nga artistët të hemisferës jugore (sipër) dhe të hemisferës veriore (poshtë).
Po ti, si e imagjinoj qiellin? Vizatoje në faqen anash.

Grażyna Stasińska, e Observatorit të Parisit, e shkroi këtë minilibër në vitin 2022 dhe ia ka dedikuar nipit të saj 5 vjeç, Côme. Vizatimet i ka bërë Arsen, 8 vjeç.

Universi në xhepin tim n° 34

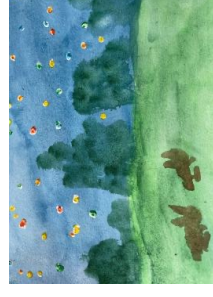
I shohim si pika xixëluese në qiell, sapo bie nata. Aty ku ka shumë, dritat e tyre përzihen në një fashë të shtrirë e të gjatë me emrin Rruga e Qumështit.

Yjet

Yjet janë topa zjarr, si Dielli ynë. Por ndodhen shumë shumë më larg. Ata na duken si pika xixëluese.

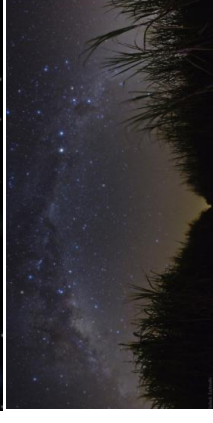
Yjet nuk kanë të njëjtën ngjyrë: të bardhat dhe blutë janë më të nxehta, të verdhat kanë temperaturën që ka Dielli, të kuqet janë më të ftohta.

Me sytë lirë mund të shihen disa mijëra. Në Rrugën e Qumështit ka me miliardra yje.

Natë me yje

Yjet

Një foto e qendrës së Rrugës së Qumështit, e marrë në Brazil nga B. Tafreshi. Djathtas shihet Yjësia e Kryqit të Jugut.

Është e verdhë dhe ndriçon zbehtë natën. Nganjëherë na shfaqet e rrumbullakët, Hera-herës i ngjan një drapëri.

Hëna

Hëna sillet meth Tokës dhe ndiçohet nga Dielli. Njerëzit kanë ecur mbi Hënë në 1969, 1971 dhe 1972. Meqë Hëna nuk ka atmosferë, ata u desh të mbanin veshje speciale për të marrë frymë. Meqë pesha mbi Hënë është 6 herë më e lehtë se pesha mbi Tokë, këto veshje që peshonin mbi 70 kile i ndjenin krejt të lehta.